

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

МАТЕРІАЛИ

**VI Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців**

**«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО
ФІЛОСОФСЬКОГО ПІЗНАННЯ»**

присвяченої 30-річчю створення кафедри філософії, соціології та
менеджменту соціокультурної діяльності та 205-річчю Університету
Ушинського

М. ОДЕСА - 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

**VI Міжнародної наукової конференції студентів, молодих вчених та
науковців**

**«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ СУЧАСНОГО
ФІЛОСОФСЬКОГО ПІЗНАННЯ»**

присвяченої 30-річчю створення кафедри філософії, соціології та
менеджменту соціокультурної діяльності та 205-річчю Університету
Ушинського

(Одеса, 20-21 травня 2022 року)

Одеса -2022

М 54 **Методологія та технологія сучасного філософського пізнання** // Матеріали IV Міжнародної наукової конференції (Одеса, 20-21 травня 2022 р.) 135 с.

Рецензенти:

***Пальчинська Мар'яна Вікторівна** - доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії, психології та педагогіки Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку,*

***Рибка Наталя Миколаївна** – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та методології науки Державного університету «Одеська політехніка»*

Збірник матеріалів VI Міжнародної наукової конференції «Методологія та технологія сучасного філософського пізнання» вміщує матеріали, які досліджують методологію сучасного пізнання; трансформаційні процеси в сучасному суспільстві; сучасні підходи до вивчення цінностей та ціннісних орієнтацій; філософію історії в сучасному вимірі; філософсько-освітні парадигми сучасного суспільства; філософію синергетики та філософські погляди Г.Сковороди у світлі сучасності. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 11 від 30 червня 2022 року)

5) постійна ефективна комунікація з метою кращого розуміння потреб і очікувань.

Визначивши ефективну комунікацію як одну з моделей управління, ми погоджуємось з тлумаченням Гіпа Гагоорта [1, с. 151], який виділяв такі ключові моменти стратегічного діалогу у сфері культури:

- обмін ідеями та аргументами між усіма членами проєкту – це, на наш погляд, дозволить уникнути помилок на різних етапах реалізації проєкту;
- недостатньо мати можливість брати участь, участь має бути активною та стимульованою. В аспекті нашої теми, кожен зі стейкхолдерів повинен бути не пасивним спостерігачем, а активним учасником.
- досвід роботи членів команди є найважливішим критерієм участі. Саме завдяки досвіду можливо вже на етапі планування визначити очікувані результати проєкту, спрогнозувати його соціальні наслідки.
- кожний має бути спроможним розуміти реальні проблеми. Не слід ідеалізувати соціокультурний проєкт, треба вміти помічати всі недоліки, говорити про них та усувати їх у найкоротші терміни.
- спосіб роботи організації мають критикувати всі учасники;
- під час діалогу крок за кроком народжуються рішення та здійснюється діяльність.

Отже, стейкхолдери мають значний вплив на реалізацію соціокультурного проєкту. Співпраця з ними на засадах стратегічного діалогу дозволяє покращити розуміння очікувань проєкту, окреслення вже на початкових етапах роботи над проєктом різних проблем, які надалі можуть суттєво вплинути на результат.

Список використаних джерел

1. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль. Львів : Літопис, 2008. 358 с.
2. Семез А. А. Соціально-педагогічне проектування. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. 132 с.

Скловський Ігор Зіновійович (м. Кропивницький) – доктор філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,

Аксьонова Віра Ігорівна (м. Кропивницький) – доктор філософських наук, доцент кафедри професійної педагогіки та соціально-гуманітарних наук Льотної академії національного авіаційного університету України

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Актуальність теми культури в контексті змін комунікаційного суспільства на зламі тисячоліть викликає інтерес до розуміння умов глобалізації, оскільки

соціокультурний феномен комунікації висувається на передній план. З точки зору професора Є.Борінштейна соціокультурна комунікація – це обмін інформацією, почуттями, думками представників різних культур. Так, комунікація з імпліцитної змінюється на експліцитну, в контексті якої варто досліджувати відмінності тієї чи іншої форми буття (В.Аксьонова, З.Атаманюк, А. Бойко, О. Забужко, С. Кримський, І. Скловський, В. Попков).

Дух комунікації, детермінований національним менталітетом, що породжує відмінності в тій чи іншій формі культури, у тому числі у спілкуванні і в різновидах соціокультурної комунікації. В той же час, соціальні зміни осмислюються у процесах міжкультурної комунікації, де мова виступає тим духовним кодом, що породжує різні етнонаціональні та мовленнєві конструкції, що свідчить про взаємодію мови і культури, мови і влади. Міжкультурне спілкування є моделлю будь-якого соціального феномену її соціо - культурного сенсу в контексті глобалізації [2].

Змістовні риси духовної культури обумовлюють у кожній країні особливості менталітету, національної самосвідомості, мови в контексті змін комунікаційного суспільства, що тісно пов'язані, так як сучасна культурна глобалізація ще більше насаджує суспільству свої стереотипи. Інтенсивне йдуть процеси вестернізації культури, тому збереження національного колориту мовленнєвого спілкування в контексті соціокультурного сенсу буття набуває великого теоретичного і практичного значення.

Термін «міжкультурна комунікація» з'явився у 70-х рр. ХХ ст., коли вийшла книга Е. Гола і Д. Трагера «Культура як комунікація», у якій вперше був запропонований термін «міжкультурна комунікація», де автори показали тісний зв'язок між культурою і комунікацією. Термін «міжкультурна комунікація» у вузькому значенні з'явився у 1970 р. у відомій праці Л. Самовара і Р. Портера «Комунікація між культурами», у якому приводиться визначення міжкультурної комунікації. У роботах Рона і Сюзан Сколлон «Міжкультурна комунікація: дискурсивний підхід» аналізується міжкультурна комунікація з точки зору мовленнєвих практик і культур. Саме поняття міжкультурної комунікації досліджують Е. Гол, К. Клакхон, Р. Портер, Д. Трагер, Л. Самовар. Теорії комунікації досліджують К. Бергер, С. Гантінгтон, Е. Гірш, Г. Хофстеде, С. Даль. В контексті міжкультурної комунікації також розглядаються проблеми глобалізації культури та взаємодії цивілізацій. Джерелом для розробки теоретико-методологічних засад соціокультурної комунікації як соціального феномена слугують роботи М.Бердяєва, М.Данилевського, К.Маркса, Ф.Ніцше, А.Тойнбі, О.Шпенглера, К.Ясперса. Аналізуючи діалектику міжкультурної комунікації, слід враховувати ідею культурного релятивізму (Р. Бенедикт, Б. Малиновський) про самостійність і повноцінність кожної культури, про відхилення абсолютного значення американської чи європейської системи оцінок при порівнянні культур різних народів. В якості передумови взаєморозуміння в соціокультурній комунікації визнається стійкість культурних суб'єктів і спільнот, відмова від ідеї універсальності західного шляху розвитку і західної соціокультурної системи. До ключових понять культурної глобалізації слід віднести наступні: «цивілізація», «культура», «комунікація», «міжкультурна комунікація»,

«концептосфера», «своє-чуже», «етнічний стереотип». Найважливіша сутнісна характеристика культурної глобалізації в контексті змін комунікаційного суспільства – взаємозв'язок процесів інтернаціоналізації економіки, політики, культури; розвиток єдиної системи світового зв'язку; зміни й ослаблення функцій національних недержавних утворень, у тому числі таких, як етнічні діаспори, релігійні та націоналістичні рухи, що позначає усе більш складний комплекс трансграничних взаємодій, у неухильному зростанні і посиленні впливів міжнародних інститутів громадянського суспільства. У значному розширенні дія масштабів трансграничних комунікаційних та інформаційних обмінів, утворення міжнародного правового і культурно-інформаційного поля; розвиток комунікацій, структур і відносин, що ведуть до високого ступеня соціальної взаємопов'язаності і взаємозалежності [1].

Таким чином, в контексті змін комунікаційного суспільства соціокультурна комунікація по-перше, відіграє роль гаранта існування культур, що потребує адекватного дослідження її передумов, шляхів, центрів, особистісного начала, національної своєрідності; по-друге, потребує визначення необхідності повного обсягу систематизації всіх теоретико-методологічних принципів, методів, підходів і критеріїв міжкультурної комунікації; по-третє, визнання соціальної затребуваності спеціалістів, здатних ефективно функціонувати PR- технологіями в умовах соціокультурної глобалізації.

Список використаних джерел

1 Атаманюк З.М. Проблеми освіти в умовах глобалізації. *Міжнародна наукова конференція «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства»* 26 – 27 травня 2015 р. Одеса: ДЗ «ЛНПУ ім. К.Д. Ушинського», 2015. С. 102 – 105.

2 Борінштейн Є.Р. Самореалізація особистості в українському суспільстві, що трансформується. *Перспективи. Науковий журнал*: ДЗ «ЛНПУ ім. К.Д. Ушинського», 2005. № 3. С 102-107.

3 Гидденс Э. Ускользающий мир: как глобализация меняет нашу жизнь /Пер. с англ. М.: «Весь Мир», 2004. 120 с.

4 Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: Франківський період. Київ: Наукова думка, 1992. 118 с.

5 Кримський С.Б. Архетипи української культури. *Феномен української культури*. К., 1996. С.97 - 98.

6 Скловський І.З., Аксьонова В.І. Метафізичний дискурс у контексті цивілізаційного розвитку України. *Перспективи* / гол. ред. Є.Р. Борінштейн. Одеса, 2008. №4. С.3 - 9.